Manuál

spolupráce siete AFCOS

(Antifraud Coordination Service - Koordinačný úrad boja proti podvodom)

Verzia 2.1
Platná od 1.4.2011

OBSAH

1. ÚVOD 1

1.1. CIEĽ MANUÁLU 1

1.2. ROZSAH MANUÁLU 1

2. PRÁVNY RÁMEC 1

3. VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ PRE KOORDINÁCIU, SPOLUPRÁCU A KOMUNIKÁCIU 4

3.1. SIEŤ AFCOS - POSTAVENIE, ÚLOHY A SPOLUPRÁCA 4

3.2. PARTNERI SIETE AFCOS 5

3.3. ODBOR CENTRÁLNY KONTAKTNÝ ÚTVAR OLAF A BOJ PROTI KORUPCII 5

3.4. RIADIACI VÝBOR PRE OCHRANU FINANČNÝCH ZÁUJMOV EÚ V SR 5

3.5. PRACOVNÉ SKUPINY 6

4. SPOLUPRÁCA V OBLASTI KOORDINÁCIE KONTROL V SR 9

4.1. KONTEXT 9

4.2. KONKRÉTNE CIELE 9

4.3. SIEŤOVÍ PARTNERI 10

4.4. ÚLOHY 10

4.4.1. KOORDINÁCIA KONTROL 10

4.4.2. EVIDENCIA KONTROL 10

4.4.3. SPOLOČNÉ KONTROLY 11

5. VÝMENA INFORMÁCIÍ V RÁMCI SIETE AFCOS 11

5.1. POVINNOSŤ PARTNEROV SIETE AFCOS OZNAMOVAŤ OLAFU BK INFORMÁCIE O PREDCHÁDZANÍ A ODHAĽOVANÍ PODVODOV POŠKODZUJÚCICH FINANČNÉ ZÁUJMY EÚ A INFORMÁCIE O NÁPRAVNÝCH A PENALIZAČNÝCH OPATRENIACH, KTORÉ PRIJÍMAJÚ 11

5.2. POVINNOSŤ OLAFU BK OZNAMOVAŤ PARTNEROM SIETE AFCOS INFORMÁCIE O PREDCHÁDZANÍ A ODHAĽOVANÍ PODVODOV POŠKODZUJÚCICH FINANČNÉ ZÁUJMY EÚ A INFORMÁCIE O NÁPRAVNÝCH A PENALIZAČNÝCH OPATRENIACH, KTORÉ BOLI PRIJATÉ 12

6. PODPORA HODNOTENÍ A ADMINISTRATÍVNYCH VYŠETROVANÍ VYKONÁVANÝCH OLAFOM V SR 13

6.1. KONTEXT 13

6.2. CIEĽ A ÚČEL PODPORY OLAFU 13

6.3. PRÍSLUŠNÍ PARTNERI OLAFU 13

6.4. PODPORA POSKYTOVANÁ OLAFU PRI KONTROLÁCH A INŠPEKCIÁCH NA MIESTE 14

6.5. ÚLOHA OLAFU 15

7. NÁSLEDNÉ KONANIE 15

7.1. KONTEXT 15

7.2. KONKRÉTNE CIELE 16

7.3. PRÍSLUŠNÍ SIEŤOVÍ PARTNERI 16

7.4. ÚLOHY 17

7.4.1. MONITOROVANIE NÁSLEDNÝCH KONANÍ 17

7.4.2. TYPY NÁSLEDNÝCH KONANÍ 17

7.4.3. OZNAMOVANIE NEZROVNALOSTÍ 18

8. AKTUALIZÁCIA A SCHVAĽOVANIE 18

1. Úvod

1.1. Cieľ manuálu

Cieľom manuálu je:

- poskytnúť prehľad o kľúčových činnostiach vykonávaných OLAF BK
- vymedziť oblasti spolupráce sieťových partnerov
- vymedziť pravidlá spolupráce sieťových partnerov.

1.2. Rozsah manuálu

Manuál je zameraný na vzťahy a činnosti sieťových partnerov v Slovenskej republike v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ. Zameriava sa na nasledovné oblasti:

- stanovenie všeobecných pravidiel pre koordináciu, spoluprácu a komunikáciu sieťových partnerov
- koordináciu kontrol a ďalších činností zameraných na ochranu finančných záujmov EÚ v Slovenskej republike
- podporu administratívnych vyšetrovaní vedených zamestnancami OLAFu v SR.

2. Právny rámec

Právne predpisy SR

- Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 528/2008 Z. z o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov znení neskorších predpisov
- Zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 511/1992 Z. z. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov;

- Zákon č. 150/2001 Z. z. o daňových orgánoch a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly;
- zákon č. 472/2002 Z.z. o medzinárodnej pomoci a spolupráci pri správe daní a o zmene a doplnení zákona č. 366/1999 Z.z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Uznesenie vlády SR č. 260/2006 k Zásadám koordinácie plánovania a výkonu následných finančných kontrol prostriedkov Európskej únie a prostriedkov iných nástrojov finančnej pomoci zo zahraničia
- Uznesenie vlády SR č. 457/2006 k Národnému strategickému referenčnému rámcu Slovenskej republiky na roky 2007-2013

Právne predpisy EÚ

- Nariadenie (EÚ) č.1073/1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF)
- Nariadenie Rady (EUROATOM. EÚ) č. 2185/1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou za účelom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred podvodmi a inými nezrovnalosťami
- Nariadenia Komisie (EÚ) č. 1681/1994 o nezrovnalostiach a o vymáhaní nesprávne vyplatených čiastok v súvislosti s financovaním štrukturálnych politík a o organizácii informačného systému v tejto oblasti
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 2035/2005 z 12. decembra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1681/94 o nezrovnalostiach a získavaní neoprávnene vyplatených čiastok späť v súvislosti s financovaním štrukturálnych politík a o organizácii informačného systému v tejto oblasti
- Nariadenia Komisie (EÚ) č. 1831/94 o nezrovnalostiach a o vymáhaní nesprávne vyplatených čiastok v súvislosti s financovaním Kohézneho fondu a o organizácii informačného systému v tejto oblasti

- Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 2988/95 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev
- Nariadenie Rady (EÚ) č. 515/97 z dňa 13. marca 1997 o vzájomnej súčinnosti správnych orgánov členských štátov a o spolupráci medzi nimi a Komisiou za účelom zabezpečenia správneho uplatňovania práva v colnej a poľnohospodárskej oblasti
- Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 1150/2000 vykonávajúce Rozhodnutie 94/728/EÚ, Euratom o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 438/2001 ustanovujúce podrobné pravidlá implementácie Nariadenia Rady (EÚ) č. 1260/1999 o riadiacich a kontrolných systémoch pre pomoc poskytovanú zo štrukturálnych fondov
- Nariadenie Rady (EÚ) č. 1083/2006 ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1260/1999 v platnom znení (pre programové obdobie 2007-2013)
- Nariadenie EK (EÚ) č. 1828/2006, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (EÚ) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja v platnom znení (pre programové obdobie 2007-2013)
- Nariadenie EK (EÚ, Euratom) č. 1302/2008 o centrálnej databáze vylúčených subjektov (pre programové obdobie 2007-2013)
- Dohovor vyhotovený na základe článku K. 3 Zmluvy o Európskej únii o ochrane finančných záujmov EÚ
- Memorandum o financovaní
- Dohody o viacročnom financovaní (MAFA)

Dohody o spolupráci

- Dohoda o spolupráci medzi Sekciou kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády SR a OLAFom v boji proti podvodom a iným nezrovnalostiam, ktoré majú negatívny dopad na finančné záujmy Spoločenstiev, zo dňa 09.11.2007
- Dohoda o spolupráci medzi Úradom vlády SR a Generálnou prokuratúrou SR z júna 2005

3. Všeobecné pravidlá pre koordináciu, spoluprácu a komunikáciu

3.1. Sieť AFCOS - Postavenie, úlohy a spolupráca

Sieť AFCOS (Antifraud Coordination Service) tvoria orgány a inštitúcie, ktoré poskytujú a iným spôsobom nakladajú s prostriedkami Európskej únie, orgány ktoré sú príslušné kontrolovať nakladanie s nimi a orgány, ktorým je zverená kompetencia plniť úlohy ochrany finančných záujmov EÚ.

Hlavnou úlohou siete je zabezpečiť spoluprácu sieťových partnerov a odboru Centrálny kontaktný útvar OLAF a boj proti korupcii (ďalej len "OLAF BK") a jeho prostredníctvom s Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) a spoluprácu medzi jednotlivými orgánmi a inštitúciami siete navzájom. Táto sieť je otvorená aj pre spoluprácu s ďalšími subjektmi, ktoré môžu akýmkoľvek spôsobom prispieť k ochrane finančných záujmov EÚ.

Komunikačné aktivity a spoluprácu je nutné vzhľadom na veľký počet sieťových partnerov koordinovať. OLAF BK za týmto účelom úzko spolupracuje so sieťovými partnermi, s ktorými si navzájom pravidelne vymieňajú informácie o svojich aktivitách.

Sieťoví partneri a OLAF BK spolupracujú aj pri príprave návrhov nových právnych predpisov, manuálov, príručiek a usmernení, ktoré ustanovujú postupy pri ochrane finančných záujmov EÚ vo vzťahu k podmienkam použitia prostriedkov EÚ v SR. Spoluprácu pri príprave návrhov nových právnych predpisov, manuálov, príručiek a usmernení zabezpečuje najmä Pracovná skupina legislatívna.

Pre spoluprácu sieťových partnerov je dôležité efektívne vzdelávanie. Koordináciou vzdelávacích aktivít je poverený OLAF BK. Sieťoví partneri spolupracujú na prijatí spoločného plánu vzdelávania na základe kompetenčných profilov pracovníkov, zhodnotenia potrieb a stanovených priorít. V rámci spolupráce pri príprave spoločného plánu vzdelávania sieťoví partneri predkladajú OLAF BK, v termíne do 30. októbra kalendárneho roka, návrhy školení, ktoré navrhujú zaradiť do plánu vzdelávania na nasledujúci kalendárny rok. Na príprave plánu vzdelávania ako aj na samotnom vzdelávaní zamestnancov sieťových partnerov participuje aj Zbor školiteľov Úradu vlády SR.

3.2. Partneri siete AFCOS

Partneri siete AFCOS postupujú pri ochrane finančných záujmov EÚ v súlade s kompetenciami, ktoré sú im zverené všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými predpismi a legislatívou EÚ. Úlohou OLAFu BK je koordinovať činnosť týchto subjektov tak, aby úlohy, ktoré plnia boli v súlade, dopĺňali sa a navzájom na seba nadväzovali.
Orgány štátnej správy zapojené do siete AFCOS spolupracujú na základe zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy. Subjekty, ktoré majú nezávislé alebo samostatné postavenie, spolupracujú s OLAFom BK na základe dokumentov deklarujúcich spoluprácu.

3.3. Odbor Centrálny kontaktný útvar OLAF a boj proti korupcii

OLAF BK je organizačným útvarom sekcie kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády SR, ktorého poslaním je zabezpečiť ochranu finančných záujmov EÚ prostredníctvom koordinácie potrebných legislatívnych, administratívnych a operatívnych opatrení, zabezpečenia spolupráce medzi všetkými zainteresovanými stranami a zabezpečenia potrebných komunikačných aktivít. Plní funkciu koordinačného úradu boja proti podvodom v Slovenskej republike.

Na základe § 5 ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva je orgánom zabezpečujúcim ochranu finančných záujmov Úrad vlády Slovenskej republiky.
OLAF BK vykonáva svoje činnosti v úzkej spolupráci s Európskym úradom pre boj proti podvodom pri Európskej komisii (OLAF) a s partnermi integrovanými v sieti AFCOS a taktiež spolupracuje aj s orgánmi, ktorým bola zverená ochrana finančných záujmov EÚ v ostatných členských štátoch EÚ.
OLAF BK koordinuje ochranu finančných záujmov vykonávanú subjektmi verejnej správy a spolupracuje s nimi. Na plnenie týchto úloh usmerňuje činnosti subjektov verejnej správy, zhromažďuje údaje o nezrovnalostiach od subjektov verejnej správy a plní ďalšie úlohy v oblasti ochrany finančných záujmov.

3.4. Riadiaci výbor pre ochranu finančných záujmov EÚ v SR

Riadiaci výbor je koordinačný a iniciatívny orgán zriadený vedúcim Úradu vlády SR na základe uznesenia vlády SR č. 547 z 27. júna 2007 k návrhu Národnej stratégie.

Riadiaci výbor v spolupráci s OLAFom BK zabezpečuje plnenie úloh vyplývajúcich z implementácie Národnej stratégie a súčasne:

- vykonáva dohľad nad plnením úloh a opatrení vyplývajúcich z implementácie Národnej stratégie;
- zabezpečuje koordináciu spolupráce sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR;
- zriaďuje stále a dočasné pracovné skupiny pre riešenie konkrétnych úloh, ktoré vyplývajú zo záväzku Slovenskej republiky zabezpečiť ochranu finančných záujmov EÚ a dohliada na ich činnosť;
- posudzuje, hodnotí a schvaľuje materiály, ktoré vypracovali pracovné skupiny;
- zabezpečuje spoluprácu sieťových partnerov pri tvorbe plánov kontrol sieťových partnerov s cieľom predchádzania dvojitým kontrolám a zabezpečenia ich kontinuity a efektivity, a to aj pri výkone paralelných a spoločných kontrol;
- zabezpečuje a podporuje aktívnu spoluprácu medzi sieťovými partnermi v oblasti analýzy rizík ochrany finančných záujmov EÚ v SR;
- koordinuje a iniciuje spoluprácu pri návrhoch nových právnych predpisov, manuálov, príručiek a usmernení, ktoré ustanovujú podmienky a pravidlá ochrany finančných záujmov EÚ a ich revízii;
- dohliada na plnenie opatrení vyplývajúcich z Ročnej správy o nezrovnalostiach a plnenie úloh vyplývajúcich z Akčného plánu k Národnej stratégii ochrany finančných záujmov Európskeho spoločenstva v Slovenskej republike
- Štatút Riadiaceho výboru bol schválený uznesením vlády SR č. 748/2007.

Úlohy spojené s organizačným a administratívno-technickým zabezpečením činnosti Riadiaceho výboru plní OLAF BK ako sekretariát Riadiaceho výboru.

3.5. Pracovné skupiny

Podľa potreby Riadiaci výbor zriaďuje stále a dočasné pracovné skupiny zamerané na riešenie konkrétnych úloh v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ. Členmi zriadených pracovných skupín sú zástupcovia menovaní sieťovými partnermi. Pod Riadiacim výborom pracuje sedem pracovných skupín, a to:

- Pracovná skupina pre nezrovnalosti
- Pracovná skupina k článku 325 ZFEÚ
- Pracovná skupina legislatívna
- Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti verejného obstarávania
- Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti

- Pracovná skupina pre centrálnu databázu vylúčených subjektov
- Pracovná skupina pre komunikáciu

Všetky vypracované materiály predkladajú pracovné skupiny na schválenie Riadiacemu výboru.

Ad 1) **Pracovná skupina pre nezrovnalosti** analyzuje a hodnotí problematiku vyhľadávania, identifikácie, určovania a nahlasovania nezrovnalostí. Na základe vlastnej iniciatívy alebo z podnetu Riadiaceho výboru vypracúva materiály, príručky, usmernenia a manuály v tejto oblasti a predkladá ich na schválenie Riadiacemu výboru. Riadiacemu výboru predkladá aj iniciatívne návrhy potrebných zmien a úprav v tejto oblasti a na požiadanie Riadiaceho výboru posudzuje a hodnotí okruh problematiky, ktorá sa ukázala ako sporná, a niet orgánu príslušného sa problémom zaoberať. V prípade potreby, alebo na požiadanie Riadiaceho výboru alebo členov pracovnej skupiny sa zaoberá problematikou určenia a zatriedenia nezrovnalostí podľa platných kódovníkov vydávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom. V spolupráci s OLAF BK vypracováva Ročnú správu o nezrovnalostiach za predchádzajúci kalendárny rok.

Ad 2) **Pracovná skupina k článku 325 ZFEÚ** sa zaoberá obsahom dotazníka k článku 325 ZFEÚ, ktorý ukladá povinnosť Slovenskej republike ako členskému štátu Európskej únie bojovať proti podvodom a iným nezákonným aktivitám, a to navrhovaním opatrení na zamedzenie činností, ktoré majú škodlivý vplyv na finančné záujmy EÚ. Sleduje stav právneho poriadku Slovenskej republiky a jeho zmeny v oblasti ochrany finančných prostriedkov EÚ. Mapuje opatrenia na ochranu finančných záujmov EÚ prijaté Slovenskou republikou ako členským štátom Európskej únie, ako i opatrenia prijaté na základe legislatívy EÚ. Pracovná skupina predkladá Riadiacemu výboru iniciatívne návrhy potrebných zmien a úprav v tejto oblasti. Na požiadanie Riadiaceho výboru posudzuje a hodnotí okruh problematiky, ktorá sa ukázala ako sporná pri dodržiavaní a napĺňaní článku 325 ZFEÚ. Spolupracuje s OLAF BK pri tvorbe a vypĺňaní dotazníka k článku 325, ktorý je každoročne zasielaný Európskej komisii.

Ad 3) **Pracovná skupina legislatívna** vypracováva jednotné stanovisko za Slovenskú republiku k návrhom nových právnych noriem EÚ, ako aj ich zmien v rámci legislatívneho procesu EÚ. Podkladom pre vypracovanie jednotného stanoviska predkladaného za Slovenskú republiku v I. a II. čítaní, ktoré sa uskutočňuje v pracovných skupinách Rady Európskej únie, sú stanoviská a odporúčania

vypracované sieťovými partnermi k návrhu právnej normy EÚ. Predkladá Riadiacemu výboru iniciatívne návrhy na zmeny a úpravy v tejto oblasti. Ak je to potrebné, spolupracuje s OLAFom BK pri tvorbe jednotného vyjadrenia k problematike ochrany finančných záujmov EÚ.

Ad 4) **Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti verejného obstarávania** vypracúva zásady a usmernenia jednotného uplatňovania zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní") prijímateľmi pomoci z prostriedkov EÚ. Sumarizuje najčastejšie sa vyskytujúce porušenia zákona o verejnom obstarávaní prijímateľmi pomoci z prostriedkov EÚ a navrhuje možné riešenia predchádzania porušení uvedeného zákona. Na základe požiadavky Riadiaceho výboru vypracúva aj ďalšie súvisiace materiály.

Ad 5) **Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti** na základe vlastnej iniciatívy alebo z podnetu Riadiaceho výboru, vypracúva predovšetkým „Zásady koordinácie kontrol a auditov sieťových partnerov" ako aj iné materiály týkajúce sa koordinácie kontrolnej činnosti sieťových partnerov. Pravidelne hodnotí pokrok v dosahovaní koordinácie výkonu kontrol a auditov všetkými zainteresovanými subjektmi ročným vyhlásením a zhrnutím svojej činnosti.

Ad 6) **Pracovná skupina pre centrálnu databázu vylúčených subjektov** analyzuje, posudzuje a hodnotí problematiku v oblasti centrálnej databázy vylúčených subjektov. Predkladá Riadiacemu výboru na schválenie návrhy potrebných zmien a úprav, vrátane ostatných vypracúvaných materiálov v oblasti centrálnej databázy vylúčených subjektov. Posudzuje a navrhuje riešenie sporných otázok problematiky v oblasti centrálnej databázy vylúčených subjektov a zaoberá sa posudzovaním registrácie subjektov v centrálnej databáze vylúčených subjektov. Pracovná skupina spolupracuje pri zhromažďovaní, poskytovaní, triedení a analýze relevantných informácií o subjektoch v centrálnej databáze vylúčených subjektov s ostatnými pracovnými skupinami a s príslušnými inštitúciami podľa pokynov a usmernení Riadiaceho výboru.

Ad 7) **Pracovná skupina pre komunikáciu** analyzuje, posudzuje a hodnotí problematiku v oblasti komunikácie. Predkladá Riadiacemu výboru na schválenie iniciatívne návrhy potrebných zmien a úprav v oblasti komunikácie, vrátane ostatných vypracúvaných materiálov. Posudzuje a navrhuje riešenie sporných otázok

problematiky v oblasti komunikácie. Pracovná skupina koordinuje komunikáciu vo vzťahu k verejnosti ako aj k Európskej komisii.

4. Spolupráca v oblasti koordinácie kontrol v SR

4.1. Kontext

V Slovenskej republike sa ochrana finančných záujmov EÚ uskutočňuje aj prostredníctvom kontrolných činností vykonávaných v súlade s kompetenciami kontrolných orgánov, upravenými všeobecne záväznými právnymi predpismi.
Sieťoví partneri spolupracujú aj v oblasti stanovenia prioritných oblastí kontrol.
Kontroly majú **preventívnu funkciu**. Ako nástroj prevencie slúžia na overenie, či systém riadenia funguje efektívne; v prípade zistenia nedostatkov sa navrhujú príslušné zlepšenia systému riadenia a kontroly v prípade zistenia nedostatkov.
Ďalšou funkciou kontrol je zisťovanie, a odhaľovanie protiprávnych konaní.
Slovenská republika sa zaviazala, že v prípade ohrozenia alebo poškodenia finančných záujmov EÚ vynaloží rovnako intenzívne úsilie na nápravu a spätné vymoženie finančných prostriedkov, aké by vynaložila pri ochrane vlastných finančných záujmov.
Na základe výsledku kontroly sú prijímané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a uskutočňujú sa prípadné následné konania.
Sieťoví partneri vykonávajú kontroly a ďalšie činnosti samostatne, v rámci svojich kompetencií stanovených právnymi predpismi. To si vyžaduje funkčný systém koordinácie ich činností, aby sa predišlo duplicite kontrol a zabezpečila sa nadväznosť výkonu plánovaných a operatívnych kontrol.

4.2. Konkrétne ciele

Cieľom spolupráce v oblasti koordinácie kontrol je:

- zabezpečenie zosúladenia kontrolnej činnosti
- organizácia pracovných stretnutí, ktorých cieľom je koordinácia plánov kontrolnej činnosti
- organizácia zasadnutí pracovnej skupiny pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti
- výkon spoločných kontrolných akcií.

4.3. Sieťoví partneri

Príslušnými sieťovými partnermi, ktorí koordinujú svoju činnosť, sú najmä tí, ktorí vykonávajú kontrolné činnosti súvisiace s ochranou finančných záujmov EÚ (kontroly, audity, inšpekcie, monitoring atď.). Kompetencie a príslušnosť na výkon konkrétnej kontroly sú vymedzené v právnych predpisoch.

Príslušní sieťoví partneri si vzájomne predkladajú a zosúlaďujú plány kontrol a poskytujú súčinnosť pri výkone kontrol. Posudzujú, či počet kontrol v určitých oblastiach zodpovedá úrovni rizika a výške súm poškodených alebo ohrozených nezrovnalosťou.

Na koordinácii kontrolnej činnosti môžu spolupracovať aj sieťoví partneri, ktorí sú pri výkone svojich kompetencií nezávislí.

4.4. Úlohy

4.4.1. Koordinácia kontrol

Ministerstvo financií SR organizuje, na zabezpečenie spolupráce v oblasti koordinácie kontrol, pravidelné pracovné stretnutia partnerov, ktorých cieľom je koordinácia plánov kontrolnej činnosti.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky organizuje pravidelné zasadnutia Pracovnej skupiny pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti, zriadenej pod Riadiacim výborom pre ochranu finančných záujmov EÚ v SR, minimálne dvakrát ročne. Sieťoví partneri aktívne spolupracujú pri príprave zasadnutí pracovnej skupiny.

4.4.2. Evidencia kontrol

Sieťoví partneri sú oprávnení získavať informácie z evidencie vykonaných kontrol. Na tento účel sa primerane využívajú aj dostupné informačné systémy implementované v Slovenskej republike.

Ide najmä o informácie o:

- orgáne vykonávajúcom kontrolu
- subjekte, v ktorom sa vykonáva kontrola
- predmete kontroly
- objeme dotknutých (ohrozených) prostriedkov EÚ
- kontrolovanom období
- priebehu kontroly

- kontrolných zisteniach
- následnom konaní
- konaní o znovuzískaní
- oznámení podozrení z trestnej činnosti.

4.4.3. Spoločné kontroly

Sieťoví partneri vykonávajú kontroly samostatne. V prípade, ak to vyplýva z povahy veci, alebo ak je to potrebné, každý zo sieťových partnerov môže vyzvať ostatných sieťových partnerov na vykonanie spoločnej kontrolnej akcie, prípadne požiada o uvoľnenie odborných zamestnancov, ktorí môžu byť zaradení do kontroly ako prizvané osoby.
Žiadosť o vykonanie kontroly, výzva na vykonanie spoločnej kontrolnej akcie, ako aj žiadosť o uvoľnenie prizvaných osôb v kontrolnej skupine sa predkladá sieťovým partnerom v písomnej forme.

5. Výmena informácií v rámci siete AFCOS

5.1. Povinnosť partnerov siete AFCOS oznamovať OLAFu BK informácie o predchádzaní a odhaľovaní podvodov poškodzujúcich finančné záujmy EÚ a informácie o nápravných a penalizačných opatreniach, ktoré prijímajú

OLAF BK zabezpečuje ochranu finančných záujmov EÚ. Z tohto dôvodu je potrebné, aby bol zo strany sieťových partnerov informovaný o spôsoboch a mechanizmoch slúžiacich na predchádzanie a odhaľovanie podvodov. Poskytnuté informácie OLAF BK spracuje v Ročnej správe o nezrovnalostiach v rámci analýzy rizík.
Na tieto účely sieťoví partneri poskytnú OLAF- u BK informácie o :

- mechanizmoch, ktoré majú nastavené za účelom predchádzania podvodom
- dokumentoch, ktoré obsahujú popis takýchto mechanizmov
- aktivitách vykonaných na predchádzanie podvodom

- mechanizmoch, ktoré majú nastavené na účely odhaľovania podvodov
- dokumentoch, ktoré obsahujú popis takýchto mechanizmov
- aktivitách vykonaných na odhaľovanie podvodov

- konkrétnych prípadoch odhalených podvodov za dané obdobie

- nápravných opatreniach, ktoré majú nastavené
- dokumentoch, ktoré obsahujú popis takýchto opatrení
- vykonaných nápravných opatreniach
- penalizačných opatreniach, ktoré prijímajú
- dokumentoch, ktoré obsahujú popis takýchto opatrení
- vykonaných penalizačných opatreniach

Informácie sú poskytované OLAFu BK pravidelne každý polrok, za obdobie predchádzajúceho polroka, najneskôr mesiac po skončení daného polroka.

5.2. Povinnosť OLAFu BK oznamovať partnerom siete AFCOS informácie o predchádzaní a odhaľovaní podvodov poškodzujúcich finančné záujmy EÚ a informácie o nápravných a penalizačných opatreniach, ktoré boli prijaté

Z dôvodu zabezpečenia dôslednej koordinácie a pravidelnej výmeny informácií na všetkých úrovniach a všetkých partnerov siete AFCOS o prípadoch podozrení z podvodov a ďalších protiprávnych konaniach ovplyvňujúcich finančné záujmy EÚ, OLAF BK spracováva poskytnuté informácie v Ročnej správe o nezrovnalostiach.

Zároveň pravidelne každý štvrťrok, za obdobie predchádzajúceho štvrťroka, najneskôr mesiac po skončení daného štvrťroka, poskytuje sieťovým partnerom v rámci zasadnutia Pracovnej skupiny pre nezrovnalosti spracované informácie, ktoré im zasiela aj písomne.

O prípadoch, ktoré sú predmetom trestného konania z dôvodu poškodzovania finančných záujmov EÚ informuje OLAF BK sieťových partnerov, ktorých sa daný prípad týka a zároveň je táto informácia poskytnutá na vedomie OA, CO a NKÚ. Zároveň im poskytuje informáciu o výsledkoch takýchto trestných konaní v prípade, že ňou aktuálne disponuje.

Poskytovanie týchto informácií a ich následné spracovanie eliminuje riziko, že ten istý špecifický druh podvodu bude použitý napr. v inom operačnom programe, respektíve dostupné informácie zvýšia pravdepodobnosť odhalenia podvodov kontrolnými orgánmi pri inom operačnom programe.

6. Podpora hodnotení a administratívnych vyšetrovaní vykonávaných OLAFom v SR

6.1. Kontext

Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) je operatívne nezávislá inštitúcia Európskej komisie, poverená vykonávať jej právomoci pri posilňovaní ochrany finančných záujmov EÚ. OLAF je oprávnený na základe nariadenia (EÚ) č. 1073/1999 o vyšetrovaniach vykonávaných OLAFom (čl. 3) a nariadenia Rady (EUROATOM. EÚ) č. 2185/1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou za účelom ochrany finančných záujmov EÚ pred podvodmi a inými nezrovnalosťami, vykonávať kontroly a inšpekcie v členských štátoch v súlade s vnútroštátnou legislatívou, a členský štát je povinný poskytovať mu pomoc a podporu.
V Slovenskej republike je zabezpečovaním podpory OLAFu pri hodnotení dokumentácie a informácií a pri vykonávaní kontrol a inšpekcií poverený OLAF BK, a to na základe Dohody o spolupráci medzi Európskym úradom boja proti podvodom (OLAF) a sekciou kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády SR a na základe zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

6.2. Cieľ a účel podpory OLAFu

Cieľom podpory OLAFu pri hodnoteniach a pri kontrolách a inšpekciách (administratívnych vyšetrovaniach) je poskytovať mu právnu, technickú a operatívnu podporu v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky a právom Európskej únie. Účelom podpory OLAFu je zabezpečenie jeho komplexnej, efektívnej a koordinovanej činnosti pri ochrane finančných záujmov EÚ v SR.

6.3. Príslušní partneri OLAFu

Partnerom pri hodnoteniach dokumentov a informácií a pri podpore administratívnych vyšetrovaní OLAFu v Slovenskej republike je OLAF BK, ktorý môže, ak je príslušný na vykonanie kontroly, potrebnú súčinnosť OLAFu poskytnúť priamo.
V prípade, ak je potrebné zabezpečiť súčinnosť ďalších subjektov, OLAF BK na požiadanie OLAFu písomne vyzve príslušného sieťového partnera, aby poskytol potrebnú súčinnosť OLAFu. Príslušný sieťový partner pri hodnotení OLAF-u poskytuje OLAF-u súčinnosť výhradne prostredníctvom OLAFu BK.

V prípade, ak je potrebné zabezpečiť súčinnosť ďalších subjektov pri administratívnom vyšetrovaní, OLAF BK na požiadanie OLAFu písomne vyzve príslušného sieťového partnera, aby poskytol potrebnú súčinnosť OLAFu. Sieťový partner, ktorý súčinnosť poskytol, priebežne písomne informuje OLAF BK o charaktere podpory a o výsledku podpory inšpektorom OLAFu.

6.4. Podpora poskytovaná OLAFu pri kontrolách a inšpekciách na mieste

OLAF BK je miestom prvého kontaktu a koordinačným partnerom pre inšpektorov OLAFu v Slovenskej republike. Plní najmä nasledujúce úlohy:

- koordinuje administratívne, technické a operačné činnosti podľa požiadaviek OLAFu v zmysle platnej legislatívy SR
- poskytuje OLAFu potrebné informácie pre výkon hodnotenia a administratívneho vyšetrovania vedeného inšpektormi OLAFu
- informuje o skutočnostiach, potrebných pre komplexnú ochranu finančných záujmov EÚ v Slovenskej republike.

V tejto súvislosti plní aj ďalšie úlohy, a to:

- spolupracuje s orgánmi činnými v trestnom konaní s cieľom umožniť komunikáciu inšpektorov OLAFu s týmito orgánmi, ak to OLAF pokladá za potrebné a požiada o to
- koordinuje s príslušnými orgánmi siete AFCOS a s ďalšími subjektmi všetky opatrenia na zabezpečenie materiálov potrebných na vykonanie administratívneho vyšetrovania, ak o to OLAF požiada a informuje OLAF o prijatých opatreniach
- na požiadanie poskytne OLAFu informácie o právnych predpisoch súvisiacich s administratívnym vyšetrovaním, poskytne OLAFu metodiku, prípadne požiada o metodiku orgán, v ktorého kompetencii je príslušný právny predpis národnej legislatívy Slovenskej republiky.

Partneri siete AFCOS spolupracujú s OLAF BK tak, aby mohol plniť funkciu koordinácie administratívnej, technickej a operačnej podpory vyšetrovaní OLAFu v Slovenskej republike.

6.5. Úloha OLAFu

OLAF pred začatím administratívneho vyšetrovania, v primeranom časovom predstihu upovedomí OLAF BK a príslušný orgán a ekonomický subjekt v SR o predmete, účele a právnom základe administratívneho vyšetrovania, aby mu mohli poskytnúť požadovanú pomoc.

Administratívne vyšetrovanie sa v členskom štátne začína rozhodnutím generálneho riaditeľa OLAFu konajúceho z vlastnej iniciatívy alebo na základe žiadosti dotknutého členského štátu. Inšpektori OLAFu sa pred začatím kontroly na mieste (administratívneho vyšetrovania) preukážu kontrolovanému subjektu písomným splnomocnením preukazujúcim ich totožnosť a postavenie, ako i dokladu, ktorý vymedzuje predmet a účel kontroly alebo inšpekcie na mieste. Podľa platného práva EÚ musia inšpektori komisie dodržiavať procedurálne pravidlá určené zákonom daného členského štátu. Ekonomické subjekty sú na základe uzatváraných zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len ,,NFP") povinné podrobiť sa výkonu kontroly zo strany oprávnených kontrolných orgánov.

OLAF oznámi prostredníctvom OLAF BK príslušnému orgánu SR akékoľvek skutočnosti alebo podozrenia z nezrovnalostí, o ktorých sa dozvedel počas výkonu kontroly a na požiadanie informuje vyššie uvedené orgány o výsledkoch vykonaného administratívneho vyšetrovania.

7. Následné konanie

7.1. Kontext

Po ukončení kontroly vykonanej orgánmi zodpovednými za výkon kontroly, ako aj vyšetrovania vykonaného orgánmi činnými v trestnom konaní, je nevyhnutná spolupráca a koordinácia činností príslušných orgánov v následnom konaní. V prípade, že sa nepreukáže porušenie práva, prípad sa uzavrie a ďalej sa nekoná. Ak sa preukáže existencia nezrovnalosti, postupuje sa zákonom upraveným spôsobom, podľa toho, aký orgán nezrovnalosť odhalil. Následné konanie môže byť správne, trestné, súdne alebo disciplinárne.

SR sa zaviazala, že bude dôsledne postihovať osoby zodpovedné za nezákonné konanie preto osoba, ktorá spôsobila poškodenie finančných záujmov EÚ, musí byť, ak jej konanie napĺňa znaky niektorej zo skutkových podstát trestného činu uvedenú v Trestnom zákone, trestne stíhaná.

V tejto oblasti má nezastupiteľné miesto publicita. Informovanie verejnosti o postihovaní protiprávneho konania by malo odradiť potenciálnych páchateľov od takéhoto konania.

OLAF BK plní funkciu styčného miesta k Centrálnej databáze vylúčených subjektov v zmysle nariadenia Komisie (ES, Euratom) č. 1302/2008 zo 17. decembra 2008 o centrálnej databáze vylúčených subjektov.

Partneri siete AFCOS spolupracujú s OLAFom BK pri poskytovaní údajov do centrálnej databázy.

O zistených nezrovnalostiach a o začatí následného konania musí byť informovaný OLAF BK.

7.2. Konkrétne ciele

Konkrétne ciele sú najmä:

- zabezpečiť následné konania príslušnými orgánmi v prípadoch odhalených nezrovnalostí týkajúcich sa finančných prostriedkov EÚ
- koordinovať a monitorovať realizáciu následných konaní
- vyvodzovať závery a odporúčať návrhy na sústavné zlepšovanie systému ochrany finančných záujmov EÚ v SR
- rešpektovať povinnosť SR nahlasovať Európskej komisii odhalené nezrovnalosti, ako aj podozrenia z nezrovnalostí týkajúcich sa prostriedkov EÚ v SR.

7.3. Príslušní sieťoví partneri

Partnermi spolupráce pri následných konaniach po ukončených kontrolách a po ukončených trestných konaniach sú najmä:

- Úrad vlády SR - odbor Centrálny kontaktný útvar OLAF a boj proti korupcii
- Ministerstvo financií SR
- Správy finančnej kontroly
- Colné riaditeľstvo SR
- Daňové riaditeľstvo SR
- Policajné orgány
- Generálna prokuratúra SR
- OLAF.

7.4. Úlohy

7.4.1. Monitorovanie následných konaní

OLAF BK a príslušní sieťoví partneri sú povinní monitorovať následné konanie vo veci zistených nezrovnalostí týkajúcich sa finančných prostriedkov EÚ v Slovenskej republike.

7.4.2. Typy následných konaní

Pri identifikovaných nezrovnalostiach sa najskôr využijú prostriedky na ich odstránenie, ktoré vyplývajú z ustanovení zmluvy podpísanej s príjemcami pomoci. V prípade že sa tieto ukážu ako neúčinné, pristupuje sa k nasledovným typom následných konaní:

- disciplinárne konanie (podnet na disciplinárne konanie voči zamestnancom úradov a inštitúcií SR)
- správne konanie (uloženie správnych sankcií, pokút a ich vymáhanie)
- trestné konanie (postup orgánov činných v trestnom konaní, tak aby boli trestné činy zistené a páchatelia potrestaní)
- súdne konanie trestné (odsúdenie pre trestný čin podvodu, resp. iné trestné činy, ktorými boli poškodené finančné záujmy EÚ)
- súdne konanie občianske (vymáhanie zneužitých súm, uplatňovanie náhrady škody)
- iniciovanie zlepšenia systémov riadenia a kontroly (návrh na zmenu manuálov a usmernení, návrh nových manuálov)
- legislatívne iniciatívy (návrhy na novelizáciu platnej legislatívy, návrh novej legislatívy).

Sieťoví partneri spolupracujú s OLAF BK tak, aby mohol plniť úlohy uvedené v tejto časti manuálu, najmä monitorovať následné konania. Z toho dôvodu sú orgány povinné zasielať hlásenia o nezrovnalostiach na OLAF BK v termínoch uvedených v Manuáli o nahlasovaní nezrovnalostí. Ide o tieto hlásenia:

- úvodné hlásenie o zistených nezrovnalostiach
- hlásenie obsahujúce nové informácie o zistených nezrovnalostiach
- urgentné úvodné hlásenie o zistených nezrovnalostiach a o podozreniach z nezrovnalostí
- informácia o nemožnosti vrátenia súm a informácia o tom, že neboli zistené žiadne nové nezrovnalosti.

7.4.3. Oznamovanie nezrovnalostí

OLAF BK zodpovedá za podávanie hlásení nezrovnalostí za fondy a ostatné finančné nástroje EÚ. Colné orgány SR zodpovedajú za nezrovnalosti zistené v oblasti vlastných zdrojov.

OLAF BK vytvára a spravuje zoznam nezrovnalostí. Zoznam nezrovnalostí poskytuje prehľad o následných konaniach v prípadoch odhalených nezrovnalostí, informácie o stave otvorených a uzavretých prípadov nezrovnalostí a ďalšie informácie.

Na základe zoznamu nezrovnalostí vypracúva Ročnú správu o nezrovnalostiach, ktorá poskytuje prehľad o identifikovaných a nahlásených nezrovnalostiach a príslušnom následnom konaní v Slovenskej republike. Ročná správa o nezrovnalostiach je podkladom pre vypracovanie a koordináciu plánov kontrolnej činnosti.

OLAF BK predkladá Ročnú správu o nezrovnalostiach na schválenie Riadiacemu výboru pred jej predložením na rokovanie vlády SR.

Na rokovanie vlády Slovenskej republiky OLAF BK predkladá Ročnú správu o nezrovnalostiach do 30. júna roka nasledujúceho po roku, v ktorom boli nezrovnalosti nahlásené.

8. Aktualizácia a schvaľovanie

OLAF BK zabezpečuje revíziu a aktualizáciu tohto manuálu, ktorú predkladá na schválenie vedúcemu Úradu vlády SR.

Manuál spolupráce siete AFCOS je súčasťou Národnej stratégie ochrany finančných záujmov Európskeho spoločenstva v Slovenskej republike, ktorá bola schválená uznesením vlády č. 547 z 27. júna 2007.